

Nieuwsbrief LEXCES

november 2023

lexces

- [Strategie onderzoeksprogramma in het kort](#)
- [Thema A: voorkomen of beperken stoffengerelateerde beroepsziekten](#)
- [Thema B: vroegsignalering](#)
- [Thema C: medische diagnostiek en behandelmethoden arbeidsgeneeskundige zorg](#)
- [Overkoepelende projecten \(Data-landschapsverkenning\) en Lexces Academy](#)
- [Meer over het onderzoeksprogramma](#)

Een belangrijk onderdeel van het werk van Lexces is wetenschappelijk onderzoek. Daarvoor heeft het Lexces een onderzoeksprogramma opgesteld. In deze nieuwsbrief vertellen we er meer over. U leest een toelichting per thema en meer over de langetermijnstrategie van het onderzoeksprogramma.

Veel leesplezier!

Strategie onderzoeksprogramma in het kort

Dit zijn de 3 hoofdthema's van de langetermijnstrategie:

Thema A: primaire preventie

Preventie van stoffengerelateerde beroepsziekten begint met het voorkomen van blootstelling aan (potentieel) gevaarlijke stoffen. Wanneer blootstelling niet vermeden kan worden, is het doel deze zoveel mogelijk te beperken. Binnen thema A richten we ons daarom op 'safe-by-design' om blootstelling te voorkomen, tijdige signalering van blootstelling in werksituaties en effectieve interventies om dergelijke blootstelling te verminderen.

Thema B: secundaire preventie

Blootstelling aan (potentieel) gevaarlijke stoffen kan niet in alle werksituaties volledig worden voorkomen. Daarom is het belangrijk om vroege signalen van mogelijke gezondheidsschade te herkennen. Als dit lukt, kunnen maatregelen worden genomen om te voorkomen dat iemand een beroepsziekte ontwikkelt. Lexces zet zich in voor een sterke samenwerking tussen arbeidshygiënist, bedrijfsartsen en klinici. Daarnaast willen we bijdragen aan eenvoudige middelen die tegen lage kosten op grote schaal kunnen worden ingezet, ook binnen het midden- en kleinbedrijf.

Thema C: tertiaire preventie

Binnen thema C streeft Lexces ernaar een bijdrage te leveren aan de verbetering van de arbeidsgeneeskundige zorg voor beroepsziekten. Ons doel is tijdige diagnose en op maat gemaakte arbeidsgeneeskundige zorg voor mensen met gezondheidsschade, veroorzaakt door blootstelling aan

gevaarlijke stoffen op het werk. Dit willen we onder meer doen door het ontwikkelen en verspreiden van kennis over de effecten van 'beheersmaatregelen', zoals het verminderen of stoppen van de blootstelling. Ook richten we ons op samenwerking tussen verschillende arboprofessionals (bijvoorbeeld tussen bedrijfsartsen en arbeidshygiënist) een betere aansluiting tussen de reguliere en arbeidsgeneeskundige zorg.

Overkoepelende projecten

Naast de onderwerpen binnen de thema's werken we ook aan een aantal overkoepelende projecten. Bij de Data-landschapsverkenning proberen we zoveel mogelijk informatie over stoffengerelateerde beroepsziekten bij elkaar te brengen. Ook brengen we preventieve maatregelen en vroege interventies bij beroepsziekten in kaart. Voor de Lexces Academy is het belangrijkste doel om de samenwerking tussen betrokken arboprofessionals en onderzoeksinstituten te stimuleren. Verder kunnen professionals uit de praktijk onderzoeksvoorstellen indienen die gericht zijn op het voorkomen dat mensen ziek worden. De thema's en overkoepelende projecten worden in onderstaande interviews verder toegelicht.

Thema A: voorkomen of beperken stoffengerelateerde beroepsziekten

Susan Peters, Institute for Risk Assessment Sciences (IRAS), Universiteit Utrecht

"Ik ben arbeidsepidemioloog en blootstellingsexpert bij het IRAS en leid de onderzoeksgroep Arbeid en Gezondheid. Binnen Lexces ben ik onder meer actief in de adviescommissie Lijst beroepsziekten en coördineer ik de activiteiten vanuit IRAS."

"We willen voorkomen dat mensen op het werk aan bepaalde stoffen blootgesteld en ziek worden. Als we ons richten op het weghalen of verminderen van blootstelling, beperken we het aantal nieuwe ziektegevallen. Maar eerst is meer kennis nodig. Over hoe blootstelling plaatsvindt, waar en in welke hoeveelheden. Dat willen we steeds beter in kaart brengen. Daarvoor zetten we ook nieuwe methodes in, bijvoorbeeld om blootstelling tijdig te detecteren."

"Binnen het IRAS richten we ons op het effect van de leefomgeving op de gezondheid. Wij zijn een kennisinstelling en onderzoek naar hoe werk de gezondheid beïnvloedt, past daarom goed bij ons. We werken al veel samen met de verschillende partners, maar door Lexces kunnen we onze expertises bundelen en de kennis verder uitbreiden. Bijvoorbeeld het NKAL, waar ze mensen uit de praktijk zien, kan ons goed op bepaalde zaken attenderen. En andersom kunnen wij onze kennis weer koppelen aan preventie."

Thema B: vroegsignalering

Henk van der Molen (Hoofd Nederlands Centrum voor Beroepsziekten)

"Sommige mensen hebben nog geen ziekte, maar al wel klachten, zoals hoesten of jeuk aan de handen. Dit kan al een signaal zijn dat er iets aan de hand is. Het is goed om ook te kijken of dit met werk te maken heeft. Als dat zo is, kun je er wat aan doen. Bijvoorbeeld door de blootstelling aan bepaalde stoffen te verminderen. Daarmee kan het erger worden van de klachten of een ernstige aandoening worden voorkomen."

"Vroegsignalering begint bij bewustwording. Tegelijkertijd is er een risico dat daarna geen actie volgt. Individuen zijn vaak heel loyaal aan het werk. Het helpt als er een goed systeem is om in actie te komen. De werkgever moet genoeg mogelijkheden bieden en de bedrijfsartsen moeten de goede tools hebben om in actie te kunnen komen. Wij proberen daar met ons onderzoek aan bij te dragen. Met als doel om de kennis in de praktijk te laten landen."

Thema C: medische diagnostiek en behandelmethoden arbeidsgeneeskundige zorg

Jos Rooijackers (Nederlands Kenniscentrum Arbeid en Longaandoeningen)

"Wij richten ons op de disciplines longgeneeskunde, bedrijfsgeneeskunde en arbeidshygiëne. Ons doel is om deze disciplines in te bouwen in de normale zorgcultuur. Klachten gerelateerd aan het werk worden

nog te weinig erkend. Beroepsziekten worden niet gediagnostiseerd. We willen bijdragen aan de verandering dat behandelingen ook naar de werkplek vertaald worden. Dit overstijgt de individuele zorg. Als er op de werkvloer aanpassingen nodig zijn, betekent dit ook veel voor collega's."

"Het is een uitdaging om huisartsen, maar ook specialisten, hierin mee te nemen. In die zin dat zij meer arbeidsgelateerde klachten gaan signaleren. Voor ons is het prachtig om te doen. We zijn al 15 jaar actief, maar altijd vanuit een kleine organisatie. Het onderwerp is voor ons niets nieuws, maar via Lexces hebben we nu een groot platform om dat uit te rollen. Daardoor kunnen we groeien en ook meer mensen voor ons vakgebied gaan enthousiasmeren."

Overkoepelende projecten (Data-landschapsverkenning) en Lexces Academy

Dick Heederik, voorzitter Lexces bestuur en adviescommissie lijst beroepsziekten

"Als voorzitter houd ik me deels bezig met het inrichten van besluitvormingsprocessen, zoals rond de tegemoetkomingsregeling chemische stoffen en nieuwe beroepsziekten die op de lijst moeten komen. Daarnaast ben ik bezig met het opzetten van het werkprogramma voor het preventief onderzoek."

"Het project Data-landschapsverkenning bestaat uit het inventariseren van alle beschikbare bronnen met gegevens over de relatie blootstelling chemische stoffen en beroepsziekten. Waar is informatie over blootstelling aan stoffen beschikbaar en kunnen we die gebruiken om beroepsziekten vast te stellen en om nieuwe studies mee te starten?"

"Bij de Academy draait het om een reeks projecten om samen met arbodiensten en brancheorganisaties op te starten. Doel is om de samenwerking te bevorderen tussen onderzoeksinstellingen en zorgverleners, in dit geval bedrijfsartsen, arbeidshygiënisten en andere arboprofessionals. Onderzoek in de praktijk gebeurt nu heel weinig. Daar is geen tijd en geld voor. Het wordt spannend of we daar genoeg mensen voor kunnen enthousiasmeren. We hopen dat we het kennisniveau kunnen verbeteren, zodat er meer *evidence based* gewerkt gaat worden."

Meer over het onderzoeksprogramma

Het onderzoeksprogramma loopt van 2023 tot en met 2025. Meer weten of benieuwd naar de resultaten? Neem dan een kijkje op de [website van Lexces](#).

Wilt u meer weten over het Lexces?

Kijk dan op www.lexces.nl >>

lexces

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Lexces aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verbonden zijn met risico's aan het elektronisch verzenden van berichten.

Afmelden [Privacystatement](#) [Volg ons op](#)